

RUTA TURÍSTICA DE COOLTUR TURISME CULTURAL

LLEGENDES DE BRUIXES A SANTA MARIA D'OLÓ

@cooltur1

@twitcooltur

@_cooltur

#unmondecultura

COOLTUR
Turisme Cultural
www.cooltur.org

Durant el segle XVII, a Catalunya es van viure els coneguts “mal anys”, uns anys on les sequeres a l’estiu i els gèlids hiverns van malmetre molt a la població. El món pagès, en voler trobar el responsable d’aquell fenomen que tant els havia perjudicat, van creure que havia estat obra del mateix diable junt amb l’ajut dels seus fidels terrenals, les bruixes i els bruixots.

Per les pressions populars, durant els anys 1617-1627 hi va haver una dura persecució per atrapar i condemnar a totes les bruixes i bruixots.

Qui eren les bruixes?

La majoria de dones que van ser condemnades de bruixeria tenien una procedència rural. Moltes d’elles eren d’avançada edat i tenien un gran coneixement de la flora local amb la que preparaven ungüents i medicines naturals, a més d’ajudar en els parts a les veïnes del municipi.

De què se les acusava?

Totes les condemnades se les va acusar d’haver fet un pacte amb el diable, renegant, així, de la religió catòlica. Se’ls solien atribuir malefics que perjudicaven als pagesos de la zona, com la creació de tempestes, les llargues sequeres, la mort del bestiar, la mort de criatures, enverinaments, mantenir tractes carnals amb el dimoni, ...

Judici i condemna

La majoria de les persones que van ser acusades de bruixeria van ser jutjades per tribunals civils, normalment assessorats per persones que deien ser capaces de veure en la pell de les bruixes marques invisibles que el diable havia deixat marcades a l’hora de tancar el tracte. Un dels mes famosos, i que va actuar a Sant Feliu Sasserra va ser **Cosme Solé**, conegut com a “**Tarragó**”. Les persones acusades no tenien cap garantia en el judici. En la majoria de judicis, l’acusada rebia tot de tortures per obligar-la a confessar els seus crims. Quan una persona era acusada de bruixeria, aquesta era penjada a la forca.

Llegendes de bruixes

Moltes de les llegendes que es conserven avui en dia, parlen de la bruixeria. En el fons, la majoria d’aquestes llegendes servien per a poder demostrar la magnificència de Déu enfront el diable, tot donant unes pautes de bon comportament a qui les escoltava.

Des de COOLTUR us proposem un recorregut per Santa Maria d'Oló per a conèixer algunes de les llegendes que encara es conserven en aquest poble.

Començarem i acabarem la ruta en un aparcament que hi ha al costat nord de l'Església Parroquial, a l'Avinguda Manuel López.

Ens dirigim direcció nord per l'Avinguda Manuel López

91m

Trenquem a la dreta passant entre uns edificis

20m

Trenquem a l'esquerra i continuem pel carrer en direcció nord.

117m

Trenquem a la dreta i continuem direcció sud

82m

Agafem el carrer de Lleida que ens queda més a la dreta direcció nord

120m

Continuem per l'Avinguda Catalunya

120

Trenquem a l'esquerra i continuem direcció nord pel carrer Barri Sant Tomàs

74m

Trenquem a mà esquerra per una pista que marxa direcció nord

535m

Continuem pel camí de la dreta

563m

Trenquem a l'esquerra i anem a buscar la carretera. Travessem l'Eix transversal per sota del pont

208m

Trenquem a l'esquerra per una pista que surt direcció oest

70m

Trenquem a la dreta per una pista que marxa direcció nord

940m

Continuem pel camí de la dreta

333m

Continuem pel camí de la dreta

960m

Continuem pel camí de l'esquerra

1,141km

Continuarem pel camí de l'esquerra

265m

*Passem pel costat del turó on hi havia **Cal Llangardaix**. Continuem pel mateix camí*
484m

*Aquí si volem podem pujar a veure l'església de **Sant Nazari**, que es troba al capdamunt del turó que tenim al davant.*

Arribarem a l'església romànica de **Sant Nazari**, que es troba al turó del costat de **Cal Llangardaix**.

La llegenda ens diu que a la casa de **Cal Llangardaix** hi vivia una família pagesa que es dedicava al cultiu dels camps i a la cria de bestiar. Segons diuen, la dona gran d'aquesta casa era bruixa, i un dia es va discutir amb el pastor que la casa tenia per a cuidar les ovelles. Segons diuen, el ramat que manava aquest noi era l'enveja de tota la contrada, ja que tenia una ovella que era molt manyaga i neta.

Un dia que el jove va portar a pasturar les ovelles al costat de Sant Nazari, ja que hi havia bones pastures. Mentre les ovelles menjaven, el jove pastor va aprofitar per a fer la becaina. Quan es va despertar, per això, va veure que la ovella manyaga no hi era. La va començar a cridar, i al cap d'una bona estona l'ovella va aparèixer bruta de terra. El pastor es va espantar, ja que a part de manyaga, l'ovella era molt presumida, i des d'aquell dia que el pastor no treia l'ull de sobre de l'ovella, ja que temia que li passaria alguna desgràcia.

Quan va ser temps de xaiar, l'ovella manyaga va parir un xai molt formós. El pastor no el va vendre, doncs va pensar que seria molt bon marrà.

El marrà, lluny de les expectatives del pastor, danyava a totes les ovelles i sempre que anaven a pasturar al costat de Sant Nazari desapareixia. En veure això el pastor va intentar vendre el marrà, però ningú li volia comprar.

Al cap d'un temps, quan va tornar anar a pasturar a Sant Nazari, el marrà va començar a posar-se nerviós, i de cop va fugir cames ajudeu-me.

La culpa de tot això va ser de la bruixa de cal Llangardaix, que per venjança del jove pastor per la discussió que havien tingut, li va fer desaparèixer el marrà. Segons es creu, la bruixa i el marrà eren la mateixa cosa, i segons diuen, el dia que el marrà va desaparèixer la bruixa va morir.

[Continuarem pel camí de l'esquerra](#)
436m

*Passarem pel costat de **Cal Moliner**.
Continuarem pel camí de l'esquerra direcció
oest
221m*

*Continuarem pel camí de l'esquerra direcció sud-oest
250m*

*Ens trobarem el creuament d'un altre camí. Nosaltres continuarem recte pel
camí del mig
1,64km*

Arribarem a la masia de **El Berengueres**. Segons es diu, en aquesta casa hi havia viscut una bruixa molt coneguda per les seves malifetes. Aquesta bruixa era especialista en el mal d'ull per a les persones, i per esverar el bestiar tot provocant estralls amb les ovelles. Es veu que era capaç de prendre la forma de marrà o de gall blanc per a poder fer les seves malifetes.

Un pastor que vivia lluny de la casa el Berengueres, cada dia, quan anava a tancar les ovelles al corral, apareixia un gall molt gros i blanc que espantava molt al bestiar.

El pagès, desesperat, li va demanar ajuda a un noi veí seu. Aquest noi, després de saber què li passava al pagès li va dir que ell s'encarregaria de resoldre el problema del gall. El dimarts següent, el noi es va presentar a casa del pagès amb una escopeta carregada amb bales beneïdes. En veure el gall, el noi va disparar a les cames del gall i aquest va desaparèixer.

L'endemà els veïns del Berengueres es van trobar a la dona enllitada, doncs tenia una bala a la cama. La bala era la que havia disparat el dia abans el noi a les potes del gall. D'aquesta manera la gent de les rodalies van poder descobrir que la dona que vivia al Berengueres era una bruixa.

Trenquem a l'esquerra per un camí que pren direcció sud-est

81m

Trenquem a la dreta i continuem pel camí

461m

Continuem recta pel camí del mig

322m

Trenquem a l'esquerra per un camí que es dirigeix cap a l'est. Al llarg d'aquest camí ens trobarem dues cabanes de pastor.

1,52km

Trenquem a la dreta

938m

Trenquem a l'esquerra per anar a buscar la carretera

71m

A la carretera trenquem a la dreta direcció Santa Maria d'Oló. Hem de passar l'Eix Transversal per sota del pont

186m

Continuem per la mateixa pista per la que hem vingut al principi en direcció sud-oest. La pista és la que queda a la dreta

559m

Continuem pel Camí del mig

536m

Aquí continuem recte pel carrer Barri Sant Tomàs

74m

Continuem per l'Avinguda Catalunya

120m

Agafem el carrer de Lleida que ens queda a l'esquerra direcció sud

120m

Trenquem a l'esquerra i continuem direcció nord

82m

Trenquem a la dreta i continuem pel carrer en direcció sud

117m

Trenquem a l'esquerra passant entre uns edificis

20m

Trenquem a l'esquerra per l'Avinguda Manuel López

91m

Des de COOLTUR desitgem que hàgiu gaudit d'aquesta ruta turística, i que tingueu molt bon dia.

